Kuch — adolatda

Adolat

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-siyosiy va huquqiy gazetasi

1995 yil 22 fevraldan chiqa boshlagan ☼ 2001 yil 14 dekabr ☼ juma ☼ № 49 (336) ☼ sotuvda erkin narxda

● Агар мендан бугунги ғоят мураккаб, таҳликали бир вазиятда ўзимизни, юртимизни ҳимоялаш учун, одамларимизнинг, миллатимиз ва халқимизнинг онгини, тафаккурини ёвуз таъсир ва чалғитишлардан асраш учун нима қилиш керак, бу борадаги энг муҳим вазифа нимадан иборат, деб сўраса, мен, энг аввало, дину диёнатимизни, унинг софлигини асрашимиз зарур, деб айтган бўлардим.

Ислом КАРИМОВ.

ЕВРОПАГА ЙЎЛ ЕВРОПАНИНГ ҚАЛБИДАН БОШЛАНАДИ

Президент Ислом Каримов 10–12 декабрь кунлари расмий ташриф билан Австрия Республикасида бўлди.

Ғарбда Австрия – Европанинг юраги, дейдилар. Бу ўлка Европанинг қоқ марказида жойлашган. Лекин фақат жуғрофий омиллар туфайлигина унга бундай сифат берилмаган. Австрия катта-катта халқаро анжуманлар ўтадиган, Шарқий ва Ғарбий Европа мамлакатлари ўртасида кўприк вазифасини бажарадиган мамлакатдир. Венада Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг расмий қароргоҳларидан бири жойлашган. Бундан ташқари, Австрия пойтахтида Нефт экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилоти (ОПЕК), ЕХҲТнинг котибияти ва доимий кенгаши, Халқаро атом энергетикаси агентлиги (МАГАТЭ), шунингдек, ЮНИДО сингари БМТнинг бир неча қуйи ташкилотлари ишлайди. Мамлакатнинг ўзи Европа Иттифоқидаги жараёнларнинг, халқаро тинчликни сақлаш операцияларининг, экологияни яхшилаш борасидаги саъй-ҳаракатларнинг фаол иштирокчисидир. Унинг барқарорликни мустаҳкамлаш, можароларнинг олдини олиш, экологик муаммоларни бартараф этишга қаратилган ташқи сиёсати халқаро ҳамжамиятнинг эътирофига сазовор бўлган.

Австрия ўзининг бетакрор мамданияти, осори атиқаси билан ҳам Европанинг қалби, деган ном қозонган. Асрлар давомида барпо этилган меъморий обидалар, яратилган тасвирий ва мусиқий асарлар мамлакатни дунёга танитган. Вена ўғил болалар хори, филармония ва симфония оркестрлари, пойтахтдаги давлат операси Австрия маданиятининг элчилари сифатида дунё кезиб, мамлакат шуҳратини оширмоқда. Дунёда Моцарт, Бетховен, Шуберт сингари даҳо санъаткорларнинг асарлари етиб бормаган жой йўқ.

Ислом Каримовнинг бу гўзал мамлакатга расмий ташрифи ноанъанавий тадбирдан бошланди. Президентимиз аввал Австриянинг собиқ Федерал канцлери, айни пайтда ишбилармонлар уюшмаси раҳбари Франц Враницкий билан учрашди. Суҳбат мавзуини асосан иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган амалий саъй-ҳаракатлар билан боғлиқ масалалар ташкил этди.

Хофбург саройида Президент Томас Клестил билан бўлган учрашув ниҳоясида эса ўзаро иқтисодий алоқалар кўламини кескин кенгайтирадиган келишувларга эришилди. Юк ташиш соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжат товарлар оқимини оширишга хизмат қилади, йўлда учрайдиган турли тўсиқларни бартараф этади, транспорт воситаларининг ҳаракатини осонлаштиради.

Темир йўл компаниялари ўртасида қабул қилинган ҳужжатнинг қамрови ҳам жуда кенг. Унда Ўзбекистондаги темир йўл тармоқларини замонавийлаштириш, қувватини ошириш, бу тармоқларни кенгайтириш учун йирик минтақавий лойиҳалар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, соҳа хизматларининг малакасини ошириш кўзда тутилган. Ҳужжатда трамвай ва метро йўлларини замонавийлаштириш ва қувватини ошириш масаласига ҳам эътибор берилган.

Австрияда сайёҳлик соҳаси юксак даражада ривожланган. 8 миллион нуфузли мамлакатга йилига 20 миллионга яқин хорижий сайёҳ келади. Шу боис бу соҳа Австрия иқтисодининг таянч соҳаларидан бирига айланган. Шаҳарлардаги қадимий обидалар, осори атиқа билан бир қаторда, тоғларда сақланиб қолган табиий гўзаллик ҳам одамларни ўзига тортади.

Ислом Каримовнинг ташрифи чоғида «Ўзбектуризм» миллий компанияси билан Австриянинг «Olimpia Rescen Vienna» ҳамда «Wind Rose» сайёҳлик компаниялари ўртасида ҳамкорлик тўғрисида битимлар қабул қилинди. Австрия Сайёҳлик агентлари ва операторлари уюшмаси билан ҳамкорлик тўғрисида меморандум имзоланди. Бу ҳужжатларга кўра, томонлар ўз олдига сайёҳлик соҳасида ишлайдиган ташкилотлар ўртасидаги ҳамкорликни рағбатлантириш, улар учун қулайликлар яратиш, ахборот алмашиш, турли босма нашрлар, фотосуратлар ва видеоматериаллар тарқатиш, кўргазма ва симпозиумлар уюштириш, соҳага сармоя жалб этиш каби кўплаб вазифаларни қўяди. «Salzburger Turismus Schulen» компанияси билан тузилган шартнома эса меҳмонхона бизнеси бўйича мутахассислар тайёрлашни кўзда тутади.

Венада қабул қилинган яна бир ҳужжат эса таълим соҳасига тегишли. У Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети билан Вена университети ўртасида ҳамкорликни йўлга қўяди. Икки университет олимлар, аспирантлар, талабаларнинг борди-келдисини ривожлантиради, илмий материаллар алмашади, илмий лойиҳалар ва дастурлар ишлаб чиқиб, амалга оширади, биргаликда илмий симпозиум, семинар ва конференциялар уюштиради. Келишувга биноан эндиликда факультетлараро мустақил ҳамкорликни ривожлантиришга йўл очадиган янги ҳужжатлар тайёрлаш ҳам мумкин.

Вена университети 1365 йили ташкил этилган ва аҳолиси немис тилида гаплашувчи мамлакатларнинг олий ўқув юртлари орасида энг қадимийси ҳисобланади. Австрия университетлари фақат таълим бериш билан чекланмай, Ўзбекистондаги каби илмий тадқиқотлар маркази вазифасини ҳам бажаради.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, таъкидлаш жоизки, Ислом Каримовнинг Австрияга ташрифи ғоят самарали кечди ва фойдали натижаларга бой бўлди. Унинг яна бир аҳамиятли томони шундаки, Австрия раҳбарлари билан учрашувларда томондар кўплаб масалаларда ҳамфикр эканлиги аён бўлди. Бу эса ўзаро ишонч мустаҳкамлигини кўрсатади. Президент Томас Клестил 11 сентябр воқеаларидан кейин дунё мамлакатларининг диққат маркази Марказий Осиёга қаратилгани ҳақида гапирар экан, Ўзбекистоннинг халқаро хавфсизлик масалаларига муносабати, бу борада юритаётган мустақил сиёсати, хусусан, халқаро аксилтеррор коалициясига кўрсатаётган ёрдами ғоят муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади. Австрия раҳбари минтақамизга таҳдил солувчи омилларни жуда яхши билади ва Ўзбекистоннинг бу борадаги нуқтаи назарини, қарашларини эътироф этади.

Сиёсий муносабатлардаги ўзаро ишонч ва эҳтиром, табиийки, иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш учун яхши пойдевор бўлади. Президент Ислом Каримовнинг айтишича, айни пайтда икки мамлакат мутахассислари ишбилармонлар учун алоҳида қулайлик ва имтиёзлар тартибини жорий этиш, австриялик тадбиркорларнинг Ўзбекистонга визасиз келиб-кетиши учун имконият яратиш масалалари устида ишламоқда.

Таъкидланганидек, Австрия – Европанинг юраги. Ислом Каримовнинг сафари Европага унинг қалби орқали кириб боришимиз учун янги имкониятлар яратди, десак асло муболаға бўлмайди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент–Вена–Тошкент.

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

Тошкентда АҚШ савдо ва тараққиёт агентлиги (USTDA) билан Ўзбекистон почта ва телекоммуникация агентлиги, «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акционерлик компанияси, «Ўзбекэнерго» давлат акционерлик компанияси, «Ўзбектуризм» миллий компанияси, «Ўзтибмаҳсулот» акционерлик компанияси ўртасида ўзаро англашув меморандумлари имзоланди.

Мазкур ҳужжатлар USTDAнинг мамлакатимиз халқ хўжалигининг телекоммуникация, темирйўл транспорти, энергетика, тиббиёт ва сайёҳлик каби устувор соҳалари бўйича лойиҳаларни ҳаётга жорий қилишни қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратишини кўзда тутади.

Ҳужжатларга АҚШ томонидан USTDAнинг минтақавий директори Дэниэл Стейн, Ўзбекистон томонидан номлари зикр этилган ташкилотларнинг раҳбарлари имзо чекди.

Айни пайтда USTDA делегацияси Ўзбекистонда амалга оширилиши режалаштирилаётган бир қатор лойиҳаларни ўрганмоқда.

– Имзоланган бешта ҳужжат ўзаро ҳамкорлигимиздаги энг муҳим йўналишларни аниқлаб олишга ёрдам беради, – деди Д. Стейн ЎзА мухбири билан суҳбатда. – Мазкур соҳалар бўйича Ўзбекистон ҳукумати тақдим этган лойиҳалар агентлигимиз томонидан чуқур таҳлил қилингандан сўнг, уларни ҳаётга жорий қилиш учун АҚШ томонидан грант ажратилади. Имзоланган ҳужжатлар АҚШ Ўзбекистон билан ҳамкорликни ҳар томонлама ривожлантиришга жиддий эътибор қаратаётганидан яна бир далолатдир.

Назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи республика кенгашининг навбатдаги мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 2001 йил 7 декабрда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 9 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқидан келиб чиқиб, назорат ишини такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш, текширишларни тартибга солиш ва камайтириш, назорат органларининг хўжалик юритувчи субъектлар, авваламбор, кичик ва ўрта бизнес вакиллари фаолиятига асоссиз аралашувига йўл қўймаслик, жамоат назоратининг мавқеини ошириш вазифалари муҳокама этилди.

РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ МАЖЛИСИ

Мажлисда 2002 йилда хўжалик субъектларини текширишнинг режа-жадвали бўйича назорат органлари томонидан киритилган таклифлар кўриб чиқилди. Бу масала юзасидан кенгаш раисининг ўринбосари – Давлат солиқ қўмитасининг раиси Б. Хўжаев ва республика назорат идораларининг раҳбарлари сўзга чиқди.

Кенгаш назорат идоралари ва текширишларни мувофиқлаштирувчи ҳудудий комиссияларга ўн кун муддатда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан белгиланган вазифаларни инобатга олиб, хўжалик субъектларини текшириш режа-жадвалини кўриб чиқиш ва қўшимча таклифлар киритишни топширди. Бунда тадбиркорлик субъектлари, айниқса, кичик ва ўрта бизнес вакилларини текширишни камайтириш, барча режалаштирилган текширишларни комплекс тарзда ўтказиш ва жорий йилда фаолияти текширилган қонунга риоя этувчи хўжалик субъектларини бу рўйхатга киритмасликка эътибор бериш зарурлиги қайд этилди. Билдирилган таклифларнинг асослилиги ва мақсадга мувофиқлигини таҳлил этиш ҳамда бу масалани ишлаб чиқиш учун кенгашнинг ишчи гуруҳи ташкил этилди.

Шунингдек, кенгаш мажлисида Ер ресурслари давлат қўмитаси ва унинг бўлинмалари томонидан хўжалик субъектларини текширишни тартибга солиш ва текширишларнинг самарадорлигини ошириш тўғрисидаги қонунчиликнинг бажарилишини таъминлаш масаласи кўриб чиқилди. Бу ҳақда мазкур қўмита раиси Э. Қурбоновнинг ҳисоботи тингланди.

Таъкидландики, қўмита раҳбарияти ҳудудий бўлинмалар фаолиятини етарли даражада мувофиқлаштирмаяпти ва назорат қилмаяпти. Натижада улар текширишларни ўтказиш қонунчилиги ва тартибини бузмоқда, текширишларни рухсатсиз ва белгиланмаган муддатларда ўтказмоқда, қишлоқ тадбиркорлари фаолиятига асоссиз аралашмоқда. Ер ресурслари давлат қўмитасининг ҳудудий бўлинмалари, айниқса, Сурхондарё, Жиззах, Тошкент вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикасидаги бўлинмалари назорат ишининг самарадорлиги паст.

Кенгаш Ер ресурслари давлат қўмитасининг фаолиятини қониқарсиз деб топди ва бу масалани қўмита ҳайъатининг мажлисида кўриб чиқиш ҳамда текширишларни тартибга солиш тўғрисидаги қонунчиликни бузган мансабдор шахсларни лавозимидан озод этишгача бўлган жиддий жавобгарликка тортиш вазифасини топширди.

Шунингдек, текширишларни мувофиқлаштиришга алоқадор бошқа масалалар ҳам муҳокама этилди ва улар бўйича тегишли қарорлар қабул қилинди. Кенгаш мажлисини Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов бошқарди. Мажлисда вазирликлар, идоралар, назорат органлари, Президент Девони ва Вазирлар Маҳкамаси ходимлари иштирок этиб, муҳокамада қатнашди.

ЎзА.

Ислоҳот сабоқлари

ТАДБИРКОРНИНГ БОЗОРИ КАСОДМИ?

ёки Пайариқ туманида иқтисодиётни ўнглашда ишбилармон мулкдорлар иштирокини кучайтириш ҳақида ким қайғуради?

Бунинг сира муболағаси йўқ. Самарқанд вилоятининг каттагина ҳудудга ва ишчи ресурсларига эга бўлган туманида тадбиркорларнинг маҳаллий бюджетга қўшаётган улушлари атиги 1 фоиздан ошмаяпти. Нега? Пайариқда ишбилармонлик билан шуғулланиш кони зарарми? Тадбиркорнинг бозори касодми? Ахир вилоятнинг аксарият туманларида кичик ва ўрта бизнес ишончни оқлаб, истеъмол бозорини зарур маҳсулотлар билан сероб этаётгани, маҳаллий бюджетга кўп миқдорда фойда келтираётгани сир эмас-ку! Самарқанд, Тойлоқ, Жомбой туманларида хорижий инвесторларни жалб этган ҳолда ўнлаб қўшма корхоналар очилгани фикримизнинг далилидир. Уларнинг тажрибасини ўрганиш, қўлланиш мумкин-ку! Аммо бунинг учун тадбиркорга соғлом муносабат, унинг изланиш, интилишларига дилдан хайриҳоҳ бўлмоқ керак.

Пайариқда эса айни шу муносабат масаласида тақчиллик сезилмоқда. Яъни, ишбилармонларни қўллаб-қувватлаш ҳамда улар фаолиятини иқтисодиётнинг маълум соҳаларига йўналтиришда туман ҳокимлиги ва қишлоқ хўжалиги бошқаруви корхоналари раҳбарлари зиммадаги масъулиятни, жавобгарликни унутиб қўйишган.

Бир неча бюрократик тўсиқларни енгиб, банкда ўз ҳисоб рақамини очиб, мулкдорлик гувоҳномаси олган тадбиркорнинг фаолияти узоққа чўзилмаяпти. Сабаби, уларни фонд материаллари, техника, ёнилғи, ўғит билан таъминлашда ўзибўларчилик, лоқайдлик ҳукмрон. Тайёр маҳсулотни истеъмолчиларга етказиш, унинг учун эса зарур ярмаркалар ташкил этиб, транспорт ёрдамини кўрсатишда ҳам сон-саноқсиз муаммолар мавжуд.

Шу боис Пайариқда 2001 йилда аҳоли жон бошига атиги минг сўмлик халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарилгани бу вилоятдаги ўртача кўрсаткичдан ҳам паст. Ёки пуллик хизмат кўрсатиш вилоят кўрсаткичидан 2,4 баробар, ўртача иш ҳақи эса 1,5 баравар кам эканлиги ҳам ана шу лоқайдлик, эътиборсизлик маҳсули эмасми?

Ҳолва деган билан оғиз чучимаслиги аён. Тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш ҳам осон эмас. Бироқ, йил давомида туманда у ёки бу сабабларга кўра ўнлаб кичик ва ўрта бизнес корхоналари ими-жимида ёпилиб кетганини фақат шу билан изоҳлаш мумкинки, улар зарур ёрдамни ўз вақтида олишолмаган. Ҳокимлик эса бизнес эгаларини касодга учраши ва корхоналар эшигига қулф осилишини оддий томошабин бўлиб кузатишдан нари ўтмаган.

– Пахта, ғалла тайёрлаш шартномавий режасини ортиғи билан уддаладим, – дейди «Учқун» фермер хўжалиги раиси Ойширин Бўриева. – Ҳисоб рақамимда даромадим етарли. Бироқ, икки ойдан буён шу пулимга трактор сотиб ололмаяпман. Очиғи, мен ёрдам сўраб борган раҳбарларнинг биронтаси кон койитгилари келмаяпти.

Холисона айтадиган бўлсак, Пайариқда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда сусткашлик кўпгина соҳаларда ўз таъсирини кўрсатмоқда. Туманда пахта тайёрлаш режаси бу йил 30 фоиз атрофида қолиб кетди. Сабзавотчилик, ғаллачилик, чорвачилик соҳаларида ҳам ишлар талаб даражасида эмас. Шу боис туман йилни 231 миллион сўм зарар билан якунлаяпти. «Чураш», «Ўзбекистон», Бобур Ҳасанов номли хўжаликларда ҳар гектар майдондан 3-6 центнердан пахта етиштирилгани билан муроса қилиш қийин. Демак, деҳқоннинг қўли пул кўрмаслиги, оила бюджети қийин аҳволда қолиши ҳозирданоқ маълум.

Ҳўш, нима қилиш керак? Иқтисодий инқироздан чиқишнинг йўли борми?

Самарқанд вилоят ҳокимлиги ана шу саволларга жавоб топиш, тумандаги ижтимоий-иқтисодий вазиятни яхшилаш мақсадида яқинда бу ерда ўзининг сайёр йиғилишини ўтказди. Унда тумандаги аҳволни мумкин қадар енгиллаштиришга ёрдам берадиган вилоятдаги бошқармалар, бирлашмалар, корхона, ташкилотлар раҳбарлари ҳам таклиф этилдилар. Маҳалла оқсоқоллари, фермерлар, ишбилармонлар ҳам ўз таклиф-мулоҳазалари билан иштирок этдилар.

Одамлар билан юзма-юз мулоқотда шу нарса аён бўлдики, туманда иқтисодиётни ҳаракатга келтирадиган, ислоҳотларга куч-қувват бағишлайдиган имкониятлар кўп. Гап бозор талабларидан келиб чиққан ҳолда ана шу имкониятларни излаб топишда, боқимандалик кайфиятидан халос бўлиб, қўлни-қўлга бериб ишлашда. Раҳбарларнинг ўз бурчига муносиб бўлиб, ҳазрати деҳқонга, тадбиркорга адолат кўзи билан қарашларида.

Ахир, туманда юзага келган бир нохуш аҳволдан кўз юмиш қийин. Бу ерда раис ёки ҳосилотни алмаштириш, такрор-такрор раҳбар тайинлашлар авжига чиққан. Кошкийди, янги раҳбар ишни ўнглай олса. Оқибатда ёза-ёзлар кучаяди, текширувчилар кўпаяди. Нўноқ раҳбарларнинг фикру зикри эса қандай қилиб бўлмасин тафтишчиларни илиқ кутиб кўнглини оғритмай кузатишда.

Ўтган вақт мобайнида ижтимоий соҳаларга дахлдор ўнлаб шикоятлар ҳал этилмай қолгани ана шу муросасизлик, юзхотирчилик натижаси эмасми?

Ушбу сатрлар муаллифи туманда кўп йиллардан буён фаолият юритиб келаётган балиқчилик комбинати ишидан озмикўпми хабардор. Бир вақтлар бу ердаги ҳовуз ва кўлларда вилоятдаги савдо шохобчаларига ўнлаб тонна парҳез маҳсулот жўнатилар эди. Бугун эса у ерда етти хазинанинг бири деб ҳисобланмиш балиқчилик касодга учраб, тугаб кетиш арафасида турган бўлсада кадрлар қўнимсизлиги, суиистеъмолчиликлар барҳам топмагани чатоқ. Соҳага мутлақо алоқаси бўлмаган кишиларнинг бу ерга раҳбарликка тайинлангани жамоанинг норозилигига сабаб бўлмаяпти, деб ким айта олади? Оқибатда ҳар сафар текшириш кетидан текшириш. Аҳоли дастурхонига арзон нархларда бориб етиши зарур бўлган балиқлар эса анқонинг уруғига айланган.

Ҳўш, Пайариқда юзага келган мураккаб аҳволни бартараф этиш мумкинми?

Мумкин ва зарур, деган хулосага келди вилоят ҳокимлигининг махсус комиссияси вакиллари. Бунинг учун ҳозирданоқ ишга киришиш, меҳнатга манфаатдорлик уйғотиш, одамларга йўқотилган ишончни қайтариб бериш керак.

Вилоят ҳокимлигининг бу борада дастлабки шошилинч амалий чораларни ишга солганлигини таъкидламоқ жоиздир. Яъни, унинг бевосита кўмаги ва назоратида бу йил асосий майдонларга ғалла барвақт сифатли экилиб, текис ундириб олинди. Андижонликлар тажрибасидан келиб чиққан ҳолда чигитни пуштага экиш мақсадида ҳозирданоқ жўяк олинмоқда. Боғдорчиликда, узумчиликда кузги-қишки юмушларни амалга оширишда сафарбарлик яққол кўзга ташланмоқда. Иқтисодиётни юксалтиришда, бозорни зарур маҳсулотлар билан тўлдиришда ўз ўрни, иштироки бўлган фермерлар, тадбиркорларга ҳам энди муносабат ўзгариши аниқ.

Буни туман ҳудудидаги қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежида вилоят раҳбарлари билан юзма-юз мулоқотга йиғилган 500 дан зиёд вакиллар ишлаб чиқариш жонкуярлари, маҳалла оқсоқоллари, фермерлар, тадбиркор ишбилармонлар ҳам тасдиқлашди.

Хуллас, Пайариқда ислоҳотлар кутилган натижани берадими, кўрилаётган тезкор чора-тадбирлар ўзини оқлайдими – буни вақт кўрсатади.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи чақириқ еттинчи сессияси материалларини чуқур ўрганиб, кенг халқ оммасига етказиш юзасидан муҳим тадбирларни белгилади.

СУРАТДА: партия Сиёсий Кенгашининг биринчи котиби, Олий Мажлис депутати Турғунпўлат Даминов партия Сиёсий Кенгашининг иккинчи котиби Абдували Ғуломмаҳмудов, Сиёсий Кенгаш котиби Равшан Ҳайдаров ва Тошкент вилояти партия Кенгашининг иккинчи котиби Маҳмуджон Мўйдинов билан белгиланган тадбирларни жойларда амалга ошириш юзасидан ўзаро маслаҳатлашишмоқда.

● Президент Фармонлари ва Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари қандай бажарилмоқда?

ФЕРМЕРНИНГ МАНФААТИ НЕГА ОЁҚОСТИ ҚИЛИНДИ?

Мутасадди раҳбарлар қачонгача ўзларининг ноқонуний ёндошувлари билан тадбиркорлар йўлига тўғаноқ бўлишади?

Бугун юрт бойлигига бойлик қўшиш иштиёқида юрган кўплаб фидойи кишиларни учратиш мумкин. Кимдир тадбиркорлик билан, бошқа биров эса кичик ва ўрта бизнесга бўлган ҳаваси билан шундай улуғ, эзгу-мақсадга чоғланади. Аммо йўллар ҳамиша равон бўлавермаганидек, одам ўз кўнглидаги ниятига ҳар доим ҳам эришавермайди. Бошқачасига айтганда, бу йўллар сунъий ғовларга учрайди. Мамлакатимизда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш зарурати аллақачон етилганига қарамай бу соҳадаги ишларни ҳали кўнгилдагидек йўлга қўйилган деб бўлмайди. Унинг юртимиз тараққиётидаги муҳим ўрнини ҳали ҳануз баъзи бировлар чуқур ҳис этаётгани йўқ. Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов жорий йилнинг 17 июлида 2001 йилнинг биринчи ярим йиллигида мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва иқтисодий ислоҳотларнинг боришини жадаллаштиришга бағишлаб ўтказилган йиғилишда «Жамиятда тадбиркорлик руҳини қарор топтириш – тараққиёт гарови» эканлигини таъкидлаб, «Барчамиз бир ҳақиқатни яхши англаб олишимиз зарур: тарихнинг қайси даврини олмайлик, хонлар ва амирлар эмас, амалдор ва турли-туман текширувчилар эмас, балки ғайрат-шижоатли ташаббускор ва тадбиркор инсонлар мамлакатнинг гуллаб-яшнаши ва халқ фаровонлигини таъминлаганлиги кўрамиз» дея бу соҳанинг беқиёс аҳамиятини мамнуният билан эътироф этди.

Юртбошимиз таъбири билан айтганда, кўрилаётган чора-тадбирларга қарамасдан иқтисодиётнинг бу соҳада мавжуд бўлган улкан салоҳиятидан ҳанузгача тўлиқ фойдаланилмаяпти. Биринчи галда аксарият одамлар онгида иқтисодий тараққиётни, аҳолини иш билан таъминлаш ва унинг даромадларини кўпайтиришнинг бош омили бўлган кичик ва ўрта бизнесга, хусусий тадбиркорликка нисбатан муносабат тубдан ўзгаргани йўқ.

Мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантириш учун тегишли маъмурий ҳуқуқий асос яратилган. Бироқ амалдаги қонунларнинг чуқур таҳлили уларни такомиллаштириш ва ҳаётнинг ўзи талаб қилаётган янги ҳуқуқий ҳужжатлар билан тўлдириш зарурлигини кўрсатмоқда. Афсуски, амалдаги баъзи ҳуқуқий ҳужжатларимиз турлича талқин қилинмоқда. Бу эса айрим идоралар ва маҳаллий ҳокимият органлари томонидан тадбиркорлар манфаатига зиён етказувчи ҳужжат ва қарорлар қабул қилинишига йўл очиб бермоқда.

Вилоят прокуратураси томонидан мазкур [illegible] фаолият кўрсата бошлаган мазкур фермер хўжалиги деярли бир ярим йил ичида мутасадди ташкилотларнинг сунъий тўсиғига учраган.

«Балиқчи» жамоа хўжалигида раис алмашгач янги раҳбарнинг тазъйиқи билан фермер Абдужалиловга йўл берилмай қўйилган. Ваҳонланки, туман ҳокими ҳам 1993 йилнинг 10 октябрида «Ниҳол» фермер хўжалигини тугатиш ҳақида 327-сонли қарор чиқариб берган. Ҳокимнинг яқиндагина ўз қарори билан ташкил этилган фермер хўжалигини бу қадар тез тугатиб юборилганлигидан фермер Абдужалилов ёқа ушлади. Ўзининг қонуний ҳақ-ҳуқуқлари поймол қилина бошлагач ишининг аро йўлда қолиб кетганидан қаттиқ надомат чекди. Соҳанинг истиқболини кўра олмаган собиқ туман ҳокими билан хўжалик раисининг ҳаракатларидан норози бўлиб фермер Абдужалилов қатор идораларнинг эшикларига бош суқиб борди. Бироқ уларнинг кўпларида фермерга ёрдам бериб, қўллаб-қувватлаш ўрнига аксинча йўл тутилган. Етти йиллик сарсон-саргардонлик ва оворагарчиликдан сўнггина адолат қарор топди.

Қуйичирчиқ туман суди 2000 йил 21 август куни «Ниҳол» фермер хўжалигининг даъвосини қаноатлантириб, Қуйичирчиқ тумани ҳокимининг фермер хўжалигини тугатиш ҳақидаги 1993 йил 10 октябрдаги 327 сонли қарорини бекор қилди. Туман ҳокимининг 2001 йил 29 мартдаги 185 сонли қарори билан ниҳоят фермер хўжалиги қайта тикланди. Бу каби салбий ҳолатларни бошқа туманларда ҳам учратиш мумкин.

Шунингдек, тадбиркор, деҳқон ва фермер хўжаликларининг ҳуқуқ ва манфаатларининг поймол қилинишига йўл қўйилаётганлиги ҳоллари вилоят прокуратураси томонидан Чирчиқ, Янгийўл, Олмалиқ ва Ангрен шаҳарлари давлат солиқ инспекцияларида ўтказилган текширишларда ҳам аниқланди. 40 нафар тадбиркорга ноқонуний ра- [illegible]

Шоадилбек АЛАЕВ,
Тошкент вилоят прокурорининг ўринбосари, адлия катта маслаҳатчиси.

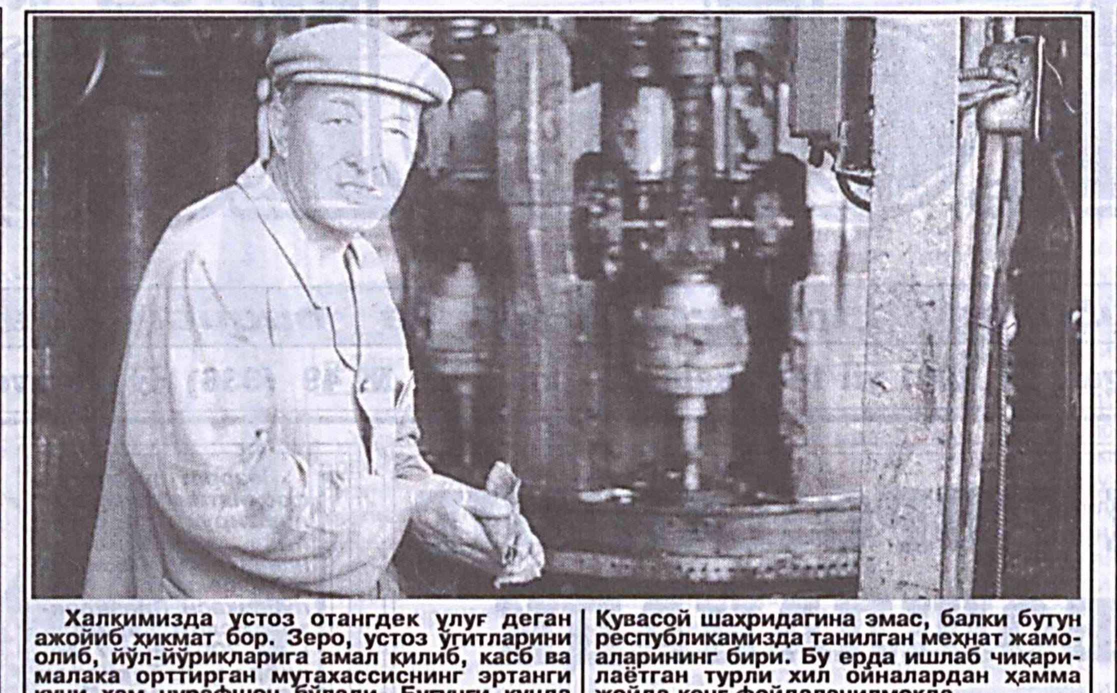

Халқимизда устоз отангдек улуғ деган ажойиб ҳикмат бор. Зеро, устоз ўгитларини олиб, йўл-йўриқларига амал қилиб, касб ва малака орттирган мутахассиснинг эртанги куни ҳам нурафшон бўлади. Бугунги кунда Абдуманнон Бултиров ана шундай жиҳатлари билан ёшларга ўз касбининг нозик сирларини ўргатиб, мураббийлик қилмоқда. У меҳнат қилаётган «Кварц» акционерлик жамияти Кувасой шаҳридагина эмас, балки бутун республикамизда танилган меҳнат жамоаларининг бири. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган турли хил ойналардан ҳамма жойда кенг фойдаланилмоқда.

СУРАТДА: акционерлик жамиятининг мураббий ишчиси, созловчи Абдуманнон Бултиров иш устида.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Ҳамкорлик

САРМОЯДОРГА КАФОЛАТ КЕРАК

Яқин кунларда республика Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг Халқаро бизнес марказида «Депозитарий тизимини интеграциялаш – халқаро қимматли қоғозлар бозорида ўзаро самарали таъсир кўрсатиш асосидир» мавзуида халқаро семинар ўтказилади.

Давлат мулк қўмитаси, Молия вазирлиги, Марказий банк, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази, хорижий ва маҳаллий банклар, сармоя институтлари, республика соҳа компанияларининг вакиллари кўмагида республика Қимматли қоғозлар давлат марказий депозитарийси тизими хусусиятлари ва уларни интеграциялаш йўллари асосий мавзу бўлади.

Семинарда Ўзбекистон молия бозори тараққиёти масаласи ва иқтисоднинг бу соҳаси ривожида банкларнинг тутган ўрни алоҳида ўрганилади.

Депозитарий тизимларнинг ўзаро алоқаларини йўлга қўйиш ва мустаҳкамлаш жаҳон иқтисодий ҳамжамияти билан интеграциялашув жараёнинг узвий бир қисми бўлиб, у сармоялар чегарасини кенгайтиришга, сармоядорлар ишончини қозонишга қаратилган.

Ўзбекистон «Адолат» СДП аъзолари ҳақида ҳикоялар

ЯХШИДАН ШАРОФАТ...

Абдухалим отани Иштихонда танимайдиган киши камдан кам эди. У 30 йил савдо соҳасида фаолият кўрсатди. Тўққиз йил туман матлубот жамиятида, 12 йил нон ишлаб чиқариш корхоналарида раҳбарлик қилди. Шу даврда қишлоқларда янги дўконлар очиш, аҳолига намунали савдо хизмати кўрсатиш, бунинг учун ишбилармон тадбиркор кадрларни тайёрлаш ва улар ўртасида савдо маданиятини ошириш, аҳоли билан самимий муомалада бўлиш, халқнинг талаб-эҳтиёжларини қондириш борасида ташкилотчилик ишларини амалга оширди.

Абдухалим ота фарзандларидан ҳам халқимиз хизматида фидокор бўлишларини талаб этарди. 1993 йили нафақага чиқиш олдидан тўнғич ўғли Матлабхонни ёнига чақириб дилидагини изҳор этди:

– Сени бир маслаҳат билан йўқлаган эдим. Қалбида ватан ишқи ёнган киши ҳамиша эзгуликка интилади. Яратганга минг қатра шукрки, мустақиллик шарофати билан тадбиркорларга кенг йўл очилди. Ўзинг билган туман нон комбинати янги бинога кўчирилгач, эски ўрни қаровсиз ҳолатда қолди. Шу жойни қайта таъмирлаб хусусий кичик корхона очсак дегандим.

Бу таклифдан Матлабхон турли хаёлларга борди. У қурувчилик касбини жон-дилидан севарди. Шу боисдан ҳам Самарқанд қурилиш олийгоҳига ўқишга кирди. Ўн беш йил қурилиш соҳасида ишлади. Кичик корхонада эса нон ва нон маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Қолаверса, Иштихоннинг қолипли нонини довруғи кўп жойларга тарқалган. Демак, тайёрланадиган маҳсулот харидоргир бўлиши керак. Акс ҳолда...

– Кўнглингдагини сезиб турибман ўғлим, – деди Абдухалим ота.— Ўзим қурувчи бўлсам, бу ёғи қандоқ бўларкин деган хаёлга бораётгангa ўхшайсан. Бир йигитга қирқ ҳунар кам дейишади. Қолаверса, укаларинг ҳам қараб туришмайди, қаватингда қанот бўлишади.

Абдухалим отанинг маслаҳатига амал қилган Матлабхон адашмади. Ўша йили «Азиз» хусусий кичик корхонасини очиб, нон комбинатининг эски биносини таъмирлашга киришди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш, турларини кўпайтириш мақсадида Тошкентдаги «Алгоритм» корхонасидан замонавий ускуналар олиб келди. Укалари билан бирга қолипли нон, макарон, музқаймоқ тайёрлашга киришди.

Яхшидан шарофат деганларидек, раҳматли Абдухалим ота Абдуллаевнинг фарзандлари хизматидан бугунги кунда Иштихон аҳли беҳад мамнун. Негаки, Матлабхон раҳбарлигидаги «Азиз» кичик корхонаси жамоаси эл дастурхонига ҳар куни 5 тоннадан зиёд нон ва нон маҳсулотлари, 1 тоннага яқин макарон ва эҳтиёжга яраша музқаймоқ тайёрламоқда. Бу маҳсулотлар асосан мактаб, болалар боғчалари, шифохона ва туман санаторийсига етказиб берилаяпти. Маҳсулотларнинг сифатли ва мазалиги туфайли туман аҳолиси томонидан тушаётган талаб кундан-кунга ортиб бормоқда.

– Раҳматли отамиз бизга «хизматларингдан ҳамиша эл рози бўлсин, ватанга фойданг тегсин» деб насиҳат қиларди, – дейди Матлабхон Абдуллаев. – Бугун улар кутгандек эл корига яраётганимиздан бахтиёрмиз.

Тадбиркорлик, ҳалоллик билан иш юритилса кичик корхонанинг ҳам даромади катта бўларкан. Бу ерда тўққиз ойлик товар айланиши 54 миллиион 275 минг сўмни, шу жумладан, чакана савдо 13 миллион 103 минг сўмни ташкил этди. Солиқ тўловлари ва бошқа харажатлардан ташқари 2 миллион 589 минг сўм соф фойда олинди. Мўмайгина даромадга эга бўлган корхона жамоаси тумандаги 8 ва 30-ўрта мактабларни таъмирлашга ёрдам берди.

От изини той босар, деганларидек, Абдухалим ота Абдуллаевнинг тўнғич фарзанди Матлабхон ҳам ўзининг ишбилармонлиги, ташкилотчилиги, жамоага ғамхўрлиги туфайли эл олқишига сазовор бўлмоқда. Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг аъзоси сифатида юртимиздаги кескин ўзгаришларни, Президентимиз томонидан олиб борилаётган оқилона ва одилона сиёсатни, партиянинг мақсад ва вазифаларини аҳоли ўртасида кенг тарғиб этяпти. Конституциямизнинг моҳиятини одамлар қалбига чуқур сингдирмоқда.

Дарвоқе, корхона жамоасининг асосий қисми Абдухалим ота Абдуллаев фарзандларидир. Матлабхон ишлаб чиқариш устаси бўлса, Марғубхон электрик вазифасини бажаради. Иброҳим нон ёпса Машраб билан Ашраф хамирни қоради. Хуллас, ҳар кимнинг ўз вазифаси бор. Уларнинг асосий мақсади эл дастурхонига сифатли ва мазали нон ва нон маҳсулотлари етказиб беришдан иборат. Бундай эзгу ният билан халқимизга сидқидилдан хизмат қилаётган Абдухалим отанинг авлодларига ҳар қанча ҳавас қилсак арзийди.

Асқар ЖАЛИЛОВ,
«Адолат» мухбири.

Жиззах вилоятининг Зафаробод туманидаги Беруний номли ширкат хўжалигида пахта ва ғалла тайёрлаш режалари ортиғи билан адо этилиб, келаси йил ҳосилига пухта замин яратишга барча куч ва имкониятлар сафарбар этилган эди. Айни пайтда хўжалик ғаллазорларида униб чиққан ғалла майсасини парваришлаш ишлари қизғин олиб борилмоқда. Айниқса, ғаллачиликка ихтисослашган фермер хўжаликлари соҳани муҳим тармоққа айлантириш, кейинги йил ҳосилини бу йилгидан ҳам мўл-кўл бўлишига эришиш учун бор куч-ғайратларини сафарбар этишаяпти.

СУРАТДА: ширкат хўжалиги раиси Алишер Бозорбоев хўжалик фермерлари ва мутахассислари билан янги экилган ғалла майдонида.

Тошкент вилоятининг Чиноз туманидаги Турсуной Охунова номли ширкат хўжалигида иқтисодий ислоҳотлар изчил амалга оширилаяпти. Бу туфайли пахтачиликда, ғаллачиликда ва бошқа соҳаларда қувончли натижаларга эришилмоқда. Ширкат хўжалиги раиси Мўмин Жалиловнинг ишни пухта ташкил этаётгани, оилавий пудратга кенг ўрин бераётгани боис бу йил пахта ва ғалладан мўл ҳосил олинди. Айни пайтда эса жамоанинг 351 гектар ғаллазорида уюшқоқлик билан барвақт экилиб, ундириб олинган ғалла майсаси кўзни яшнатмоқда.

СУРАТДА: ширкат хўжалиги раиси Мўмин Жалилов пудратчилар бригадаси бошлиғи Тўйчи Ҳайдаров ва оилавий пудратчи Ўғилой Қурбонов билан ғаллазорда бир текис униб, ривожланаётган майсани кўздан кечиришаяпти.

Эркин БОТИРОВ олган суратлар.

«Адолат»га жавоб берадилар

«ЭСКИ-ЖЎВА» БОЗОРИДАН НЕГА ФАЙЗ КЕТМОҚДА?

(«Адолат» газетаси, 2001 йил 2 ноябрь, №43)

«Эски-жўва бозоридан нега файз кетмоқда?» сарлавҳали мақола «Тошбозортайёрловсавдо» уюшмаси бошқарувида жойига чиқиб ўрганиб чиқилди.

2001 йил 4 ноябрь куни «Эски-жўва универсал бозори» акциядорлик жамияти ишчи-ходимлари иштирокида ўтказилган йиғилишда мақолада кўрсатилган камчиликлар бирма-бир таҳлил қилинди ва ҳар бир ҳолат юзасидан жамиятнинг масъул ходимларига алоҳида вазифалар белгиланиб, келгусида шу каби камчиликлар юзага келишини олдини олиш ҳамда бозор фаолиятини барқарорлаштириш ва ривожлантириш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

«Эски-жўва» универсал бозори» акциядорлик жамиятининг умумий майдони 19 гектар бўлиб, жами савдо ўринларининг сони 3002 та, улардан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилувчилар учун ажратилган жойлар сони 2683 та, саноат ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчилар учун ажратилган жойлар сони 319 тадан иборат.

Ҳозирги кунда «Эски-жўва универсал бозори» акциядорлик жамияти ҳудудида 55 та савдо дўконлари ва 16 та умумий овқатланиш тармоқлари мавжуд. Улар тегишли ташкилотлар рухсати асосида қурилган бўлиб, мавжуд тартибларга риоя қилган ҳолда фаолият кўрсатяптилар. «Азиз», «Наврўз» каби муқим дўконларнинг олдидаги бетартиб жойлашган савдо нуқталари туман ички ишлар ходимлари ёрдамида олиб ташланди.

Жамият бошқарувига бозор ҳудудининг санитар-гигиеник ҳолатини талаб даражасида сақлаш, сотувчилар томонидан тиббий талабларга риоя қилган ҳолда савдони ташкил этиш ҳамда сотилаётган маҳсулотларнинг сифатини мунтазам назорат қилишни таъминлаш бўйича таъсирчан чоралар кўриш юклатилди. Бозор ҳудудида олиб борилаётган қурилиш, таъмирлаш ва қайта қуриш ишлари фақат тегишли ташкилотлар рухсатига мувофиқ ҳамда сотувчи ва харидорларга ноқулайликлар яратмаслик учун барча эҳтиёт чораларини кўрган ҳолда амалга оширилишини таъминлаш бўйича аниқ тадбирлар белгиланди.

«Эски-жўва универсал бозори» акциядорлик жамияти фаолиятини ривожлантириш ва барқарорлаштириш мақсадида бозор ҳудудидаги қайта қуриш ва таъмирлаш ишлари «Бош режа» асосида олиб борилмоқда. Жумладан, гўшт ва гўшт маҳсулотлари савдосини тартибга солиш мақсадида бозор ҳудудида янги замонавий, барча қулайликларга эга бўлган 650 та савдо ўрнига ҳамда 25 та турғун дўконларига эга бўлган гўшт мажмуасини қуриш ишлари ниҳоясига етмоқда. Ташкил этилаётган гўшт мажмуасида сотувчилар ўз маҳсулотларини сақлашлари учун юк сақлаш хоналари, музлатгичлар, юк тарозилари, маҳсулотларни сифатини мунтазам назорат қилиш учун ветеринария-санитария экспертиза лабораториясини ташкил этиш режалаштирилган. Ушбу қурилиш ишларига 590,0 миллион сўм ажратилган бўлиб, шу кунгача 182,0 миллион сўмлик қурилиш ишлари амалга оширилди. Мазкур мажмуадаги қурилиш ишлари Тошкент шаҳар ҳокимиятининг доимий назоратига олинган. Булардан ташқари бозор ҳудудида янги замонавий «миллий нон ва қандолат маҳсулотлари савдо растаси» қуриб фойдаланишга топширилди. Бозор ҳудудида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ерда сотишга барҳам бериш мақсадида асосий «Гумбаз мажмуаси»нинг атрофида янги шийпонлар қурилмоқда. Савдо маданиятини яхшилаш мақсадида бетартиб қуриб олинган кичик савдо расталари ўрнига юздан ортиқ замонавий кичик савдо расталарини тайёрлаб бозор ҳудудининг турли чеккаларига ўрнатиш режалаштирилган. Ҳозирги кунда 40 дан ортиқ шундай расталар ўрнатилди. Бозор ҳудудининг пастки қисмида жойлашган буюм маҳсулотлари савдосини тартибга солиш юзасидан ҳам аниқ чора-тадбирлар белгиланган. Хусусан, ҳозирда турли кўринишдаги расталар ўрнига бир хил ўлчам ва замонавий кўринишга эга бўлган енгил кўчма савдо расталари тайёрлатилмоқда. Бозорнинг «Ибн-Сино» шохобчаси ҳам қайта қурилиб фойдаланишга топширилди. Умуман, ушбу жамиятда яна 252 миллион сўмлик қурилиш ва таъмирлаш ишлари амалга оширилиши режалаштирилган.

Бозордаги барча назоратчилар махсус ишчи кийимлари ва бейджиклар билан таъминланганликларини маълум қиламиз.

«Эски-жўва универсал бозори» акциядорлик жамиятидаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан амалга ошириладиган ишлар уюшма бошқарувининг назоратига олинган.

Фазлитдин НУРАЛИЕВ,
«Тошбозортайёрловсавдо» уюшмаси бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари.

ХАЛҚ, ВАТАН МАНФААТИ УЛУҒ

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактабида Республика Олий Мажлисининг еттинчи сессиясида қабул қилинган қарорлар ҳамда «Олий Мажлиснинг Ўзбекистон халқига мурожаати»ни қўллаб-қувватлашга бағишлаб «Биз учун халқимиз, Ватанимиз манфаатидан улуғ мақсад йўқ!» мавзуида йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишини Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактаби бошлиғи, юридик фанлари номзоди, доцент, полковник М. Собиров очиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессиясида қабул қилинган ҳужжатлар, шу жумладан, «Олий Мажлиснинг Ўзбекистон халқига мурожаати»да ҳар биримизнинг дил сўзларимиз, қолаверса, бутун меҳнаткаш халқимизнинг терроризмга қарши кураш борасидаги хоҳиш-иродаси ўз ифодасини топганлигини таъкидлади.

Республика ИИВнинг барча хизматлари қатори Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактаби аҳил жамоаси ҳам «Терроризмга қарши курашда бирдам бўлайлик!» деб номланган мазкур мурожаатнома билан танишиб чиққач, уни қўллаб-қувватлаш истагини билдирганликларини маълум қилди.

Шунингдек, Президентимиз Ислом Каримов қарийб ўн йиллардан буён терроризмнинг бутун дунё тараққийпарвар халқлари учун катта хавф эканлиги ҳақида огоҳ этиб келганлигини, Америкада юз берган фожеадан сўнг ниҳоят бутун дунё аҳли тушуниб етиб, XXI аср вабосига нисбатан ғазаб-нафрат билан курашга киришганлигини айтиб ўтди. У Олий Мажлис томонидан қабул қилинган мурожаатномани қўллаб-қувватлаб, жамоани терроризмга қарши курашда ҳамкор ва ҳамнафас бўлишга, меҳнаткаш халқимиз ҳамда мустақил Ватанимиз тинчлигини сақлаб қолишга, ҳамиша ҳушёр ва огоҳ бўлишга даъват этди.

Шундан сўнг олий техник мактабнинг профессор ва ўқитувчилари минбарга чиқиб, терроризмга қарши курашда бирдамликни маъқуллаб, ҳаммани огоҳликка ва ҳушёрликка даъват этишди.

Мактабнинг юқори курсларида таҳсил олаётган Жаҳонгир Соипов ва Абдулла Мирзиятов ҳамда бошқа курсантлар ўзларининг пухта билим эгаллашлари, аъло ҳулқлари ҳамда халқимиз осойишталигини сақлаш борасидаги шарафли хизматлари билан терроризмга қарши курашга ўз ҳиссаларини қўшажакларини билдириб, барча курсдош дўстларини Ватан ва халқ тинчлигини асраш йўлида жондан кечган жасур авлодларимиз каби матонатли бўлишга даъват этдилар.

Тадбир якунида педагогик жамоа ва курсантларнинг «Олий Мажлиснинг Ўзбекистон халқига мурожаатини қўллаб-қувватлаймиз!» деб номланган мурожаатномаси қабул қилинди ҳамда анжуман материаллари асосида «Тероризмга қарши курашда бирдам бўлайлик»! номли янги ўқув кўргазмаси ташкил этилди.

Боқижон МУСЛИМОВ,
ЎзР ИИВ Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактаби илмий Кенгаши котиби, ички хизмат майори.

Воқеа арафасида

РАМАЗОН ҲАЙИТИ – САХОВАТ ВА БАРАКОТ БАЙРАМИ

Эрта ўтиб индинга, бутун дунё мусулмон аҳли муборак Рамазон ҳайитини байрам қилади. Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон мусулмонлари идораси раиси, муфтий Абдурашид қори Баҳромов билан суҳбатлашди.

– Ассалому алайкум, ҳазрат, аввало Рамазон ҳайитининг фазилатлари хусусида гапириб берсангиз.

– Бисмиллоҳир раҳмонир раҳийм!

Маълумки, Рамазон ойи – покланиш ойи. У айни чоғда, Рамазон ҳайити кунларида кўзга янада яққол ташланади. Бу кунда барча мусулмонлар бир-бирларини муборакбод этиб, табаррук отахон-онахонларга узоқ умр, имон, ёшларга тавфиқу рушди ҳидоят тилашади. Қариндош-уруғларни, ёру биродарларни зиёрат қиладилар, ўз яқинлари ва беморларнинг ҳолидан хабар оладилар. Бу кунда шундай хайрли ишлар ҳар бир эзгу ниятли кишиларнинг қалб эҳтиёжига айланади. Бирор сабабга кўра аразлашган, гина-қудуратли таниш-билишлар ҳам ҳайит кунларида бир-бирларига қучоқ очадилар, ўзаро узр сўрашадилар. Чунки кечиримли ва меҳр-оқибатли бўлиш ҳар бир мусулмон учун ҳам қарз, ҳам фарздир.

Шундай хосиятли Рамазон ойи ниҳоясида нишонланадиган Рамазон ҳайити ҳам файзли ва баракотли, саховат байрамидир. Бу қутлуғ айём илоҳим хонадонларимизни мунаввар айласин.

– Рамазон ҳайити саховат ва баракот байрами дедингиз. Агар иложи бўлса, шу хусусда ҳам тўхталиб ўтсангиз.

– Ҳайру саховат деганда Ислом нуқтаи назаридан жуда кўп маънолар тушунилади. Масалан, баъзи кишилар маънавий ёрдамга муҳтож бўладилар, уларга яхши сўзлар айтиш орқали кўнглини кўтариш билан меҳр кўрсатсак, яна баъзи кишилар моддий томондан қийинчиликка учрайдилар, уларга эса қўлимиздан келганча моддий ёрдам бериб саховат кўрсатамиз. Мана шу ишимиз билан Аллоҳ таолонинг ҳузурида ўз бурчимизни адо этган бўлиб, эвазига улуғ ажру мукофотларга эришамиз. Бу ҳақда Қуръони каримда бизга шундай марҳамат қилинадики:

«Аллоҳ йўлида молларини инфоқ эҳсон қиладиган кишилар мисоли худди ҳар бир бошоғидан юздадан дони бўлган еттита бошоқни ундириб чиқарган бир дона донга ўхшайди. (Қилинган бир яхшилик етти юз баробар бўлиб қайтишига ишора қилинмоқда).

Аллоҳ истаган кишиларга бир неча баробар зиёда қилиб беради. Аллоҳ (фазли карами) кенг билгувчидир». (Бақара-261.).

Жумладан Пайғамбаримиз (с.а.в.) ҳам марҳамат қилиб, ҳадисларида айтадиларки:

Абу Ҳурайра (р.а.) ривоят қиладилар: Расулуллоҳ (с.а.в.) «Бева ва мискинга ғамхўрлик қилувчи киши Аллоҳ таоло йўлида жиҳод қилувчи ёки туни билан ибодат қилиб куни билан рўза тутувчи киши кабидир».

Мана бу ҳадиси шарифда Расулуллоҳ (с.а.в.) бева ва мискинларга ёрдам, меҳр-мурувват қилиш кераклиги ва уни эвазига Исломда энг аҳамиятлик саналган уч хил ибодат билан баробар савобга эга бўлишлигини таъкидлаганлар.

– Яқинлашиб келаётган Рамазон ҳайити муносабати билан халқимизни бир дуо айласангиз.

– Аллоҳ таборака ва таъоло ҳамиша озод ўлкамизга тинчлик ва осойишталик, халқимизга файзу баракот ато этсин! Ҳайитингиз қутлуғ бўлсин, азизлар!

Суҳбатдош:
Мурод КАЛОНХОНОВ,
«Адолат» мухбири.

– Илоё юртимиз тинч бўлсин! Ёмон кўзлардан ўзи асрасин! Омин!

ФИТР САДАҚА

Фитр садақаси ўзига тўқ мусулмонларнинг муҳтож ва ҳожатмандлар учун Рамазон ойида берадиган хайри эҳсонларидир.

Унинг ҳикматларидан бири фуқаролар, мискинлар, бева-бечоралар ва ҳожатмандларни улуғ айём-ҳайит олдидан қалбларига бир оз бўлса-да, шодлик ва хурсандлик бахш этиш, уларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ва оқибат натижада, одамлар орасида меҳр-шафқат туйғуларини уйғотиш бўлса, иккинчидан, рўзадорнинг Рамазон ойида билиб-билмасдан қилган гуноҳларига каффорат ҳамдир.

Фитр садақасининг вожиблигига далил қуйидаги муборак ҳадисдир. Уни Ибн Умар ривоят қилганлар:

«Расулуллоҳ саллоллоҳу алайҳи ва саллам ҳар бир эркак ва аёлга, ҳох у озод киши бўлсин, ҳох қул бўлсин, бир соъ хурмодан ёки бир соъ арпадан фитр закотини бермоғи фарздир», дедилар.

Бир соъ беш ярим ратл тўрт келади. Бир ратл эса 450 граммдир. Демак ҳар бир мусулмон эркак ва аёл учун икки ярим килограмм хурмо, арпа, ун ёки гуруч, ёки уларнинг қиймати миқдорида пул эҳсон қилиши вожибдир.

Фитр садақасини Рамазон ойининг аввалидан ҳайит намози ўқилгунга қадар бериш лозим.

Конституцияни ўрганамиз

БАХТИМИЗ ҚОМУСИ

Конституциямиз туб моҳияти-мазмуни, фалсафаси, тарихий ғояси ва гурурига кўра ҳаётимиз тарзига тан олинган Асосий Қонундир.

«Шу маънода, – деб қайд қилди Президент Ислом Каримов, – Асосий Қонунимиз халқимизнинг иродасини, руҳиятини, ижтимоий онги ва маданиятини акс эттиради. Чунки уни ишлаб чиқиш ва муҳокама этишда бутун халқ иштирок этди. Бир сўз билан айтганда, Конституциямиз том маънода халқимиз тафаккури ва ижодининг маҳсулидир».

Демак, Конституциямиз ривожланган, тараққий топган давлатларнинг тарихий тажрибасига таянган ҳолда яратилиб, дунё миқёсида ҳар қандай давлат Конституцияси билан бемалол беллашмоқда, ҳаётимиз тараққиётида тўла ифода қилинаётир.

Конституциямизнинг энг муҳим моҳияти шундан иборатки, мустақил давлатимизга тааллуқли ўнлаб янги тамойиллар ишлаб чиқилди. Жумладан, «давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ҳамда фуқаролар олдида масъулдир, яъни фуқаролар манфаатининг устунлиги қонуний равишда мустаҳкамланган ва кафолатланган», деб таъкидланади унда. Собиқ совет тузуми даврида бундай фикрни ҳеч ким хаёлига келтира олмаган. Ҳозирги пайтда инсонпарвар ва адолатли Ватанимизда ҳар бир шахс, унинг ҳаёти, шаъни-шавкати, қадр-қиммати ва бошқа ҳуқуқ ҳамда эркинликлари муқаддас бўлиб, давлат ҳимоясидадир.

Ўзбекистон фуқаролари ўзларининг насл-насаби, ирқи, миллати ва элатидан ҳамда бошқа ҳолатларидан қатъий назар, тўла ва дахлсиз тенг ҳуқуққа эгадирлар. Бош қомусимиз «Ўзбекистон фуқароси» деган ажойиб, қуйма атамани юзага келтирдики, бу эса шу юртда истиқомат қилаётган барча миллат ва элатларнинг тиллари, урф-одатлари ва миллий анъаналари ҳурмат қилинишини кафолатлайди.

Инсон ҳамиша эркин ва ҳурфикрли бўлиб яшаш учун интилади. Унинг ўз эътиқоди, қатъий ғояси ва мафкураси бўлади. Шу жиҳатдан Конституциямизда виждон ва диний эътиқод эркинлигига алоҳида ўрин берилган.

Ҳуқуқий демократик давлатни барпо қилиш – бу ҳуқуқий билимлар асосини пухта эгаллашимизга боғлиқ. Бу эса қонунчиликни ва ижтимоий адолатни ўзлаштириб, уни мустаҳкамлаш, қарор топтириш, маънавий-маданий ривожланишнинг устувор йўналишларини белгилаш, ислоҳотларни янги мазмун билан бойитиш, жамиятнинг сиёсий фаоллигини юксалтириш, кадрлар тайёрлашни боғча-яслидан олий ўқув юртларигача ва қайта тайёрлаш тизимларини такомиллаштириш ҳамда жамоатчилик фикр-мулоҳазаларини ўрганиш, оммалаштириш зарурлигини келтириб чиқармоқда. Бу соҳада асосан таълим тизими ва оилада, ҳуқуқ-тарғибот муассасаларида қилинаётган ишлар ибратлидир. Зеро, юртбошимизнинг миллий давлатчилигимизни вужудга келтириш борасидаги беш тамойилидан бири ҳам ҳуқуқий жамиятни барпо қилиш тўғрисида бўлиб, уни такомиллаштириш, омма онгига сингдириш бугуннинг долзарб вазифасидир. [illegible] фалардан бири, деб қайд қилинган. «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» рисоласидаги асосий фикрлар ҳам Конституция талабларидан келиб чиқиб, Ватан озодлиги ва ободлиги, юрт тинчлиги ва халқимиз фаровонлиги бош мақсад қилиб қўйилган.

Эркин демократик ва ҳуқуқий давлат қурпяпмиз. Ҳудудий яхлитлик, можароларни музокаралар йўли билан самарали олиб бориш ташқи сиёсатимиз асосини ташкил қилади. Бу Ислом Каримовнинг Ғарбу Шарқда изчиллик билан олиб бораётган сиёсатида намоён бўлмоқда.

Маънавий-маданий қадриятларни янада юксалтириш бугуннинг долзарб талабидир. «Маънавий қадриятларни ва ахлоқий салоҳиятни тиклаш оқибатида иқтисодий ва ижтимоий соҳаларда туб ўзгаришлар, ижтимоий ҳимояни кўзда тутган ҳуқуқий демократик давлат пойдеворини қуриш даврига қадам қўйдик», дейди Йўлбошчимиз мустақиллигимизнинг истиқболига муносиб баҳор бераркан. Президентимизнинг жонли мулоқотлари, Олий Мажлис йиғилишларидаги маърузалари Конституциявий вазифаларни қатъий белгилайди, буюк Ўзбекистоннинг келажаги порлоқ тамойилларини эътироф этади. Бу асосан Конституциямизда Президентимиз қайд қилганидек, жамики дунёвий неъматлар орасида энг улуғи – Инсон деган фикр илгари сурилади ва «фуқарога – жамият – давлат» ўртасидаги ўзаро муносабатнинг тўла ва оқилона ҳуқуқий ечими амалга оширилмоқда. Бу айни пайтда ўзбекистонликлар – юздан ортиқ элат, миллат ва этник гуруҳлар вакиллари учун тааллуқли бўлиб, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликда Конституциямиз талаблари амалга оширилаверади, улар обрў-эътибори камол топаверади. Бахтимиз Қомусининг буюк мақсади ва ана шунда

Карим НОРМАТОВ,
профессор.

2002 йил – Қарияларни қадрлаш йили

«БИЗ БАХТЛИ ҚАРИЯЛАРМИЗ»

«Бирон-бир кекса инсон давлат ва жамият эътиборидан четда қолмаслиги, ҳеч қачон ўзини ёлғиз ҳис этмаслиги лозим». Президентимиз Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Конституциясининг 9 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган нутқида айтган юқоридаги сўзлари юртимиздаги барча кишиларни, айниқса отахон ва онахонларни бениҳоя руҳлантириб, уларни бамисоли яшартириб юборди, белига қувват, билагига куч бағишламоқда. Яшаш иштиёқи ошмоқда улар кўнглида.

Шу муносабат билан Ўзбекистон фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармаси Марказий Кенгашида Жамғарма фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Марказий Кенгаш раиси Э. Боқибоев халқимизнинг асрий қадриятларини инобатга олиб, Президентимиз юртимиздаги барча ёши улуғ инсонларнинг иззат-ҳурматини жойига қўйиш мақсадида 2002 йилни Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилиш тўғрисида таклиф этганлиги ҳақида гапириб, шу муносабат билан махсус Давлат дастури тузилажаги, унда фахрийларни ижтимоий муҳофаза қилишни янада кучайтиришга боғлиқ масалаларга алоҳида эътибор қаратилишини таъкидлаб ўтди.

Уруш ва меҳнат фахрийлари ўзлари тўғрисида бу каби чексиз ғамхўрликларга жавобан қандай қилиб миннатдорчиликларини ифодалашга сўз топа олмаётганликларини катта ҳаяжон билан гапирдилар.

– Қани айтингчи, яна қай ерда, қайси мамлакатда қариялар биздаги каби ҳурмат-иззатда, – деди ҳаяжон билан Акром Алимов. – Юртимизда кексаларга кўрсатилаётган эътибордан чет элликлар ҳам ҳайратда. Сизлар маънавий бой халқ экансизлар, бунга тан бермай кишининг иложи йўқ, дейдилар.

– Бахтли қариялармиз, – деди профессор Хотима Шайхова, – чунки бизнинг ҳақимизда Президентимизнинг ўзи ғамхўрлик қиляпти. Юртбошимиз киши ҳаётининг энг нозик томонларини илғаб олиб, шунга яраша тадбир кўраётир.

Лекин шундай ҳоллар ҳам борки, 20-30 йил ишлаб, пенсияга чиқиб кетганлар ҳолидан баъзи жамоалар вакиллари хабар олмаётир. Айни пайтда қарияларни тегишли дори-дармонлар билан таъминлаш масаласини яхшилаш зарур, деб ҳисоблайман.

– Ўша куни, Президентимизнинг нутқини эшитгандан бери бу чексиз ҳурмат ва иззатга жавобан нима иш қилиш керак, деган савол менга тинчлик бермаётир, – деб таъкидлади Ориф Алимов. – Ҳаёт тажрибаси бор бизда, шундан фойдаланиб, назаримда ёш оилаларни мустаҳкамлаш, маҳалла-кўйни ободонлаштириш, аҳоли орасида давлатимиз сиёсати моҳиятини кенг тушунтириш, ўзимизнинг ўгит-насиҳатларимиз билан хизмат қилишимиз мумкин.

Қарияларни қадрлаган киши ўзи ҳам чексиз қадр топади, деган гап бор халқимизда. Эрта-ю кеч барча-барчамиз дуодамиз: Илоё юртимиз бахтига, элимиз бахтига инсонпарвар Президентимиз доимо омон бўлсин, унинг буюк ишларига ҳамиша Тангрининг ўзи мададкор бўлсин.

Йиғилишда сўзга чиққан академик Азизхон Қаюмов, Саидмурод Султонов, Николай Молдовановлар ҳам юртимизда отахон ва онахонлар тўғрисида қилинаётган ғамхўрликлар учун мамнунликларини изҳор этдилар.

Исмоил СУЛАЙМОНОВ,
Ўзбекистон «Нуроний» жамғармасининг бош мутахассиси.

ЙЎЛ ЙЎҚ СЕНГА, ТЕРРОРИЗМ БАЛОСИ!

Мудом сенинг касбинг чоҳ қазмоқликдир,
Яхшиларга пинҳон ўқ узмоқликдир,
Шум ниятинг портлатмоқ, бузмоқликдир,
Етар энди, эй асримиз вабоси –
Йўл йўқ сенга, терроризм балоси!

Илон каби кавакларда сақлаб жон,
Заҳар солмоқ учун пойладинг имкон,
Энди малъум бошинг янчилар ишон,
Жаҳолатнинг эй, жирканч аждаҳоси –
Кун йўқ сенга, терроризм балоси!

Ниқоб айлаб сен дину эътиқодни,
Тарғиб қилдинг ҳайҳот уруш, «жиҳодни»,
Душманисан бор тирик мавжудотни,
Эй тузалмас дардларнинг мубталоси –
Лаънат сенга, терроризм балоси!

Ўз комимга тортгум дебон дунёни,
Кўр хомхаёл қилма сароб, рўёни,
Билки, зулмат енголмагай зиёни,
Етар жаҳон аҳлин чеккан жафоси –
Нафрат сенга, терроризм балоси!

Америкода қилган мудҳиш қилмишинг,
Кенг жаҳонга аён этди кимлигинг,
Ўз бошингга бало бўлди шумлигинг,
Эй, сен табиатнинг машъум хатоси –
Йўл йўқ сенга, терроризм балоси!

Сенга қарши аҳли жаҳон қўзғалди,
Неки жаҳон, аҳли замон қўзғалди,
Ғазабланган еру осмон қўзғалди,
Бардошнинг ҳам бор-да ахир адоси –
Кун йўқ сенга, терроризм балоси!

Кунинг битди, битди энди пайғоминг,
Парчаланди заҳар солинган жоминг,
Ер юзидан ўчсин бутунлай номинг!
Шудир етти иқлим дил муддаоси –
Ўлим сенга, терроризм балоси!

Зикрилла НЕЪМАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси ИИВ Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактаби ходими, милиция майори.

Янгиликлар

ТИЛ ҲАФТАЛИГИ

Ажиниёз номидаги Нукус давлат педагогика институти қошидаги академик лицейда қорақалпоқ тилига давлат тили мақоми берилганининг 12 йиллигига бағишлаб «Она тили» ҳафталиги ўтказилди.

Ҳафталик кунлари ўқувчилар орасида «Она ва бола – умр гули» иншолари танлови ўтказилди. Танловда қирққа яқин ўқувчилар қатнашиб, улардан Обид Сафаров, Яхшилиқ Мамутовлар ғолиб бўлди. Шунингдек «Ёш тилчилар» танлови ҳам қизиқарли ўтди. Беш босқичда ўтказилган танлов ғолибларига совғалар топширилди.

Академик лицейнинг қорақалпоқ тили ва адабиёти фани ўқитувчилари А. Есмибетова, Г. Машарипова, К. Саъдуллаевалар ҳафталик ташкилотчилар бўлди.

САҲНАДА ЖАЛОЛИДДИН МАНГУБЕРДИ

С. Хўжаниёзов номидаги Қорақалпоқ давлат ёш томошабинлар театрида драматург Айладур Уталиевнинг «Султон Жалолиддин Мангуберди» спектаклининг премьераси ўтказилди.

Спектаклда қўҳна Хоразм мамлакати халқининг ўтмишдаги ҳаёти, адолат учун кураш, Жалолиддин Мангубердининг мардлиги ҳикоя қилинади. Унда асосий ролларни артист А. Худойназаров, Қорақалпоғистонда хизмат кўрсатган артистлар А. Оқсотбоев, Д. Мўлимжоев, А. Наврўзова, Ўзбекистон халқ артисти Р. Сафарова ва бошқалар ижро этди.

– Буважон, келинг соқолингизни бир тараф қўяй!..

ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

Республика «Нуроний» жамғармасининг Қорақалпоғистон бўлими кенгашида Президентимиз томонидан келгуси йилни «Қарияларни қадрлаш йили» деб эълон қилинишига бағишлаб анжуман ўтказилди.

Йиғилишда сўзга чиққан уруш ва меҳнат фахрийлари қарияларга кўрсатилаётган ғамхўрлик учун давлатимиз раҳбарига ўз миннатдорчиликларини изҳор этдилар.

– Бу йил саксон ёшга тўламан, иккинчи жаҳон уруши қатнашчисиман, – деди «Туркистон-пресс» мухбирига биринчи гуруҳ ногирони Жуллибой Бекжонов. – Шимолий Кавказдан Берлингача бўлган жангларда қатнашдим. Мустақил мамлакатимизда биз – уруш ногиронларига катта ёрдамлар кўрсатилмоқда. Келгуси йилнинг «Қарияларни қадрлаш йили» деб эълон қилиниши Президентимизнинг биз қарияларга бўлган ҳурмат-иззатининг яна бир кўриниши десак бўлади.

Йиғилишда бир гуруҳ уруш ва меҳнат фахрийларига совғалар топширилди.

Кайковус ўгити

ОТА ВА ОНА ҲАҚИ

Эй фарзанд, билгилким, ақл юзасидан фарзандға ота-онани иззат ва ҳурмат қилиш вожибдир, нединким унинг асли ота ва онадур. Ота ва онани нима учун ҳурмат қилурман деб кўнглинға келтурмағил, билғилки, улар сенинг учун ўлимга ҳам тайёр турадурлар.

Ҳар фарзандки, оқил ва доно бўлса, ҳеч вақт ота-онанинг меҳр ҳақини адо қилмоқдин холи бўлмағусидир. Ота-она фармонбардордур. Бу фармонбардорликда ҳам иш бўлғай. Ота-онанинг иши сени парвариш қилмоқдур ва фармони сенга яхшилик ўргатмоқдур. Эй фарзанд, шулваждин ота-онангни сағал ҳам ранжитмағил...

Зинҳор мерос олмоқ ҳирси била ота-онанг ўлимини тиламағилки, уларнинг ризқи ила сенинг ризқинг етишур. Ота-онанинг ўлимини тиламағил, чунки ота-она ўлмай юрсалар ҳам ризқинг етишаверади, нединким, ризқ мақсум (тақсимланган)дир ва у ҳар йўл ила восил бўлур. Рўзий насиба учун ўзингни кўп ранж-машаққатга қўймагил, рўзий ранж ва азоб-уқубат била зиёда бўлмағусидур... Ҳоли-аҳволи сендан яхшироқ бўлғон кишиларга қарамағил, ҳоли-аҳволи сендан ёмонроқ бўлғон кишиларга қарағил.

ДОНОЛАР ДЕЙДИКИ...

- Ёшлигинг сарф айла ҳар бир кексага,
Ёрдамингни кўрсат, айлан ҳассага.
- Теран фикрни кексалардан қидир.
- Ёши улуғлар билан машварат қил, оқибати яхшилик билан тугайди.
- Кексаларнинг маслаҳатидан кучли суянчиқ йўқ.
- Оқил фарзанд аввало ота-онасининг ҳаққини адо қилади, улар кексалик гаштини сурсалар фарзанд учун бу дунёда энг катта бахтдир.
- Нуроний хислати – қарилик зийнати.
- Сен сийласанг қарини, тангрим сийлар барини.
- Улуғ зиёратлардан бири–
қарияларга эъзоз кўрсатиш.
- Қариси бор уйнинг – париси бор.

Гавҳар ДИЛМУРОДОВА
тўплади.

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

● Афғонистондаги муваққат ҳукумат раҳбари Ҳамид Карзай Усома бин Лодин қўлга тушгач, халқаро терибуналга топширилиши, «Толибон» ҳаракати етакчиси Муҳаммад Умар эса Афғонистонда суд қилиниши лозим деган фикрда. Унинг айтишича, бин Лодин содир этган жиноятлардан бутун инсоният жабр кўрди. Муҳаммад Умар эса аввало ўз халқи олдида жавоб бериши керак. Чунки у Афғонистон фуқароси ҳисобланади.

* * *

● Либерияда ҳукумат қўшинлари мамлакат шимолидаги Висуа шаҳрини исёнчи гуруҳлардан озод қилди. Бу шаҳар ўтган ҳафта жангарилар томонидан босиб олинган эди. Ҳукумат армиясининг ҳужумидан сўнг улар Висуадан чиқиб кетишга мажбур бўлди. Шунингдек, қуролли тўқнашувлар туфайли 15 мингдан зиёд аҳоли шаҳарни тарк этди.

* * *

● Таиланд қамоқхоналаридан бирида 5 нафар маҳбус отиб ташланди. Хабарларга кўра, улар қамоқхонадан қочиш мақсадида назоратчиларга ташланган. Ўзаро тўқнашув чоғида назоратчиларнинг 2 нафари оғир яраланган.

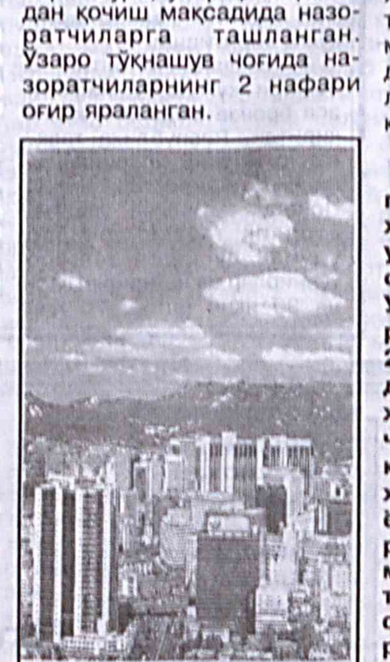

Жанубий Корея

* * *

● Вьетнамда «Каджики» тўфони туфайли 2 киши қурбон бўлди. Маҳаллий матбуотда ёзилишича, табиий офатдан мамлакат марказидаги бир қанча вилоятлар жиддий зарар кўрган. Хусусан, Куангай вилоятида 200 га яқин турар-жой биноси вайрон бўлди, минглаб гектар ер яроқсиз ҳолга келди. Мутахассисларнинг фикрича, моддий зарар 10 миллиард донгга (667 минг АҚШ долларидан зиёд) етиши мумкин.

* * *

● Венесуэланинг Маргарита оролида Кариб ҳавзаси давлатлари уюшмасининг учинчи форуми ниҳоясига етди. Унджа Маргарита декларацияси қабул қилинди. 20 та мамлакат Президентлари мазкур ҳужжатда халқаро террорчиликни қоралаб, унга қарши курашда ҳамжиҳатликни оширишга тайёрлигини билдирди. Форумда халқаро сиёсий майдондаги вазиятдан ташқари, минтақада сайёҳликни ривожлантириш, иқтисодий интеграцияни кучайтириш масалалари муҳокама қилинди.

ҲИКМАТ

• Дўстлар кулфатда қайғудош бўлади, чунки дастурхон устида душманлар ҳам дўстлик изҳор қиладилар.

Дилкаш савол-жавоблар

БАХТЛИ ОДАМ КИМ?

Анушервон Бузургмеҳрдан сўради:

– **Бахтли одам ким?**

– Уч нарсани уч нарса билан безаган, яъни фикрни тўғрилик билан, сўзни ростлик билан, феълни саховат билан! – деди у.

Яна сўради:

– **Номуносиб дўстдан қандай қутулса бўлади?**

– Зиёратига бормаслик ва нарса сўрамаслик билан! – деди у.

Яна сўради:

– **Покиза инсонлардан қандай узр сўралади?**

– Ҳожатини раво қилиш билан? – деди у.

Яна сўради:

– **Яширин сирлар қачон ошкор бўлади?**

– Мастликда! – деди у.

Яна сўради:

– **Кўришдан кўзга қувват ва нур ҳосил қиладиган нима?**

– Вафодор хотин ва қобил фарзандлар! – деди у.

Яна сўради:

– **Жондан ҳам ширин нарса нима?**

– Беғараз дўст суҳбати! – деди у.

Яна сўради:

– **Аччиқ бўлса-да, ўта ширин нима?**

– Кучли ғазабни ичга ютиш, – деди у.

Абул ФАРОЖ

МАҚТОВ ВА ҲАҚОРАТ

Олим киши деган экан:

– Сендан бирор наф кўрмаган одам сени мақтаса – бу энг олий мақтовдир. Ва сендан ёмонлик кўрмаган одам сенинг номингни булғаса – бу энг оғир ҳақоратдир.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

Меҳнат фронти қатнашчиларига қандай имтиёзлар берилган?

Наби МАҚСУДОВ, Тошкент шаҳри, пенсионер.

Ушбу савол билан биз «Нуроний» жамғармаси марказий Кенгаши бош мутахассиси Нуриддин ТАНГРИБЕРДИЕВга мурожаат қилдик. У қуйидагиларни билдирди:

– Меҳнат фронти қатнашчилари шифокор рецептига асосан бепул дори-дармон олиш, даволаниш-профилактика муассасаларида текин овқатланиш ҳуқуқига эга. Улар икки йилда бир маротаба бепул сиҳатгоҳ йўлланмасини олишга ҳақли. Шунингдек, коммунал хизматлар – газ, сув, электр ва иссиқлик энергияси учун ҳақ тўлашда 30 фоиз енгилликка эга. Энг кам миқдордаги иш ҳақининг тўрт баравариргача даромад солиғи тўлашдан ҳам озод этилади.

ҲИКМАТ

• Кўпчилик одамлар ҳақиқатдан йироқдир, уларнинг талаб ва даъволари ёлғону бўҳтон (ботил)дир, яъни айтган сўзларию ишлари ўзларига мувофиқдир.

Замахшарий.

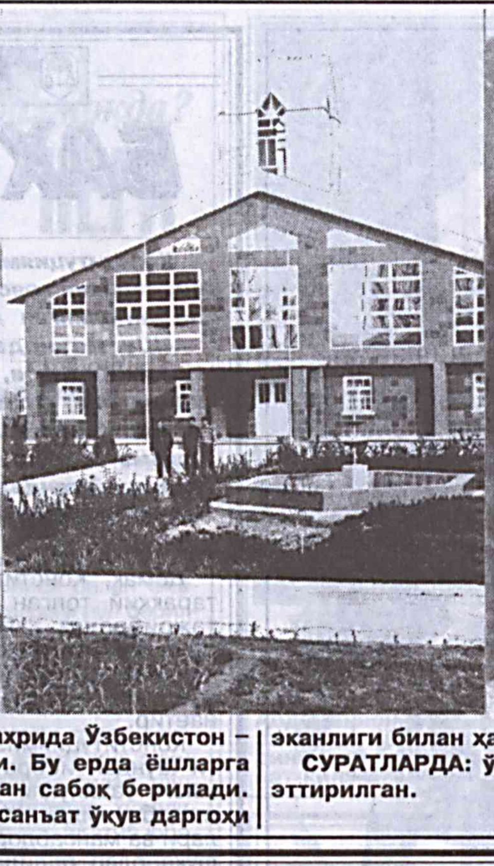

Пастдарғом туманининг Жума шаҳрида Ўзбекистон – Корея санъат ўқув маркази очилди. Бу ерда ёшларга мусиқа, рақс ва санъат соҳаларидан сабоқ берилади. Марказ мамлакатда ягона хусусий санъат ўқув даргоҳи эканлиги билан ҳам аҳамиятлидир.

СУРАТЛАРДА: ўқув маркази ва унинг талабалари акс эттирилган.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ олган суратлар.

Кўзингизни очинг...

БОЗОРДА ДЎСТОВ ЮРИБДИ

1954 йилда Самарқанд вилоятнинг Каттақўрғон шаҳрида туғилган Ҳамдам Дўстовнинг исми-жисмига монанд бўлиб чиқмади. У Самарқанд вилоят хўжалик суди ҳамда Каттақўрғон шаҳар ҳокимлиги ходимларини қалбаки ҳужжат асосида чалғитиб «Деҳқон бозори»дан «Наврўз» масъулияти чекланган жамияти ҳисобига 108 минг сўм ижара ҳақи ундиришга муваффақ бўлди. Ҳамда бозор ҳудудидаги 1 та павильон, 18 та гўшт дўкони ва яшил бозор ҳудудидаги 14 та гўшт дўконларига эгалик ҳуқуқини қўлга киритди.

Яхшиямки, Каттақўрғон шаҳар прокуратураси ходимлари ҳушёрлик қилишди. Агар қонун ҳимоячилари унинг қилмишларини ўз вақтида фош этмаганларида ким билади унинг кейинги «парвози» қай йўсинда давом этарди.

– Ҳамдам Дўстов 1995 йилдан «Наврўз» масъулияти чекланган жамияти раҳбари вазифасида ишлаб келган, – деди Каттақўрғон шаҳар прокурори, адлия маслаҳатчиси Шаҳобиддин Обидов, «Туркистон-пресс» мухбирига. – Лекин бу унга камлик қилган шекилли, ўз ваколатини кенгайтириш мақсадида қалбаки ҳужжат тайёрлаган.

Шаҳар прокурорининг таъкидлашича, жиноятчи «Деҳқон бозори» тасарруфидаги 17 та гўшт дўконини шаҳар кооператив савдо идораси ихтиёрига ўтказиш ҳақида қалбаки далолатнома тузган. 1986 йилнинг 23 августи билан имзоланган бу қалбаки ҳужжатга комиссия аъзолари сифатида «Деҳқон бозори»нинг собиқ директори И. Раҳмонов, шаҳар кооператив савдо идораси директори А. Тўхтаев ва ўзи номидан ўзи имзо чекади. Ва ушбу қалбаки ҳужжатни 1999 йилда «Яшил бозор» ҳудудидаги 14 та гўшт дўконлари учун «Деҳқон бозори»дан ижара ҳақи ундириш учун Самарқанд вилоят хўжалик судига тақдим этади. Муҳр билан тасдиқланган ушбу ҳужжатнинг ҳақиқий ёки ҳақиқий эмаслигидан заррача шубҳаланмаган хўжалик суди ходимлари «Деҳқон бозори»дан «Наврўз» масъулияти чекланган жамияти ҳисобига 108 минг сўм ижара ҳақи ундириш ҳақида ажрим чиқарадилар.

Муваффақиятдан илҳомланган фирибгар бу билан чекланмайди. Ўз жиноий ҳаракатларини давом эттириб, тайёрлаган қалбаки далолатнома асосида «Деҳқон бозори» ҳудудидаги 1 та павильон, 18 та гўшт дўкони ва «Яшил бозор» ҳудудидаги 14 та гўшт дўконини фойдаланишга қабул қилиш ва эгалик ҳуқуқини тан олиш ҳақида шаҳар ҳокимлигига мурожаат қилади. 2001 йилнинг 6 июнида шаҳар ҳокимининг 104-К – ва 402-К – сонли эгалик ҳуқуқини тан олиш ҳақидаги қарорини чиқаришга эришади.

Лекин Самарқанд вилояти Ички ишлар бошқармаси криминал экспертизаси 2001 йилнинг 15 августида Каттақўрғон шаҳар прокуратурасига 362-рақам билан 1986 йилнинг 23 август кунидаги далолатномадаги Ў. Тўхтаев имзоси қалбакилаштирилган ҳолда Ҳ. Дўстов томонидан бажарилганлиги ҳақида хулоса беради. Прокуратура топшириғига кўра «Деҳқон» ҳиссадорлик жамияти билан «Наврўз» масъулияти чекланган жамият ўртасидаги мол-мулк низоси асосида ҳужжатли тафтиш ўтказган Абдикамол Болиев Ҳ. Дўстов «Яшил бозор» ҳудудида жойлашган 14 та гўшт дўконини ва бозор ҳудудида жойлашган гўшт-сут павильонини бозор балансидан қабул қилиб олиш далолатномасини тақдим эта олмади, деб кўргазма беради. Бундан ташқари улар бозор балансидан чиқарилмаган ва бугунги кунга қадар ана шу бозор балансида бўлган. Бозор ҳудудидаги 17 дона дўкон эса бозор ишчилари ва қассоблар томонидан ҳашар йўли билан қурилган бўлиб, 1997 йилда бозор балансига ўтказилганлиги аниқланган. Ҳа, халқимизда «Менинг нафсим балодир, ёнар ўтга соладур» деган нақл беҳуда айтилмаган. Юртимизда қонунлар ва уларнинг ҳимоячилари бор экан, нафс-бандасига айланган кишининг тақдири ҳамиша шундай бўлади. Элу юрт олдида юзи шувит бўлгани қолади.

• Меҳмонга иззат—ўзбекка одат.

Тоҳир НОРҚУЛОВ олган сурат.

ФУҚАРО МУҲОФАЗАСИ ДОЛЗАРБ МУАММО

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда Вазиятлар вазирлигида «Ҳозирги замон шароитида фуқаро муҳофазасининг долзарб муаммолари» мавзуида анжуман ўтказилди.

– Ватанимизнинг миллий давлатчилиги ва иқтисодий мустақиллигини, салоҳиятини таъминлаш, сиёсий, ҳуқуқий, маънавий ва маърифий йўналишларда олиб борилаётган кенг қамровли тадбирлар мажмуасида, аҳоли ва ҳудудларни турли фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш, инсон хавфсизлиги ва саломатлигини сақлаш алоҳида ўрин тутади, – деди Фавқулодда Вазиятлар вазирининг ўринбосари, полковник Аҳмад Саидов «Туркистон-пресс» мухбирига. – Шунинг учун ҳам бу соҳа миллий сиёсатнинг устивор йўналишларидан бирига айланди.

Анжуманнинг асосий мақсади, фавқулодда вазиятлар борасидаги муаммоларни ўрганиш, мулоҳаза қилиш, ягона тизим йўналишидаги ва аҳоли муҳофазаси бўйича эришилган илмий ютуқларни ҳаётга тезроқ тадбиқ қилиш йўлларини белгилашдан иборат. Сўнгги йилларда дунёнинг бир қатор давлатларида жумладан, республикамизда юз бераётган, юз бериш имконияти мавжуд бўлган табиий, техноген ва экологик тусдаги хавф-хатар, офатлар миқдори кўпайиб, уларнинг оқибатларини бартараф этиш қийинлашмоқда.

А. Саидовнинг таъкидлашича, жорий йилда республикамизда 149 та фавқулодда вазиятлар содир бўлган. Шулардан 116 таси техноген, 33 таси табиий офат бўлиб, улар оқибатида 281 нафар фуқаро тан жароҳати олган, 248 нафар одам ҳалок бўлган. Мутахассислар томонидан мамлакатимиз ҳудудидаги 80 фоиз кучли зилзила юз бериши мумкин бўлган минтақада жойлашган, сел хавфи бўлган 2000 гектар, 500 квадрат километрга яқин кўчки ҳодисаси содир бўлиш эҳтимоли бўлган майдонлар, тоғ ҳудудларида жойлашган 238 та хавфли кўллар, 46 минг квадрат метр ҳудудда сув ва сел тошқинлари рўй берадиган жойлар, мингга яқин дарё, сойлар аниқланган.

Демак, турли хусусиятли хавфли вазиятлар содир бўлишини башоратлаш, олдини олиш, оқибатларини енгиллаштириш, аҳолини муҳофазаланишга тайёрлаш каби долзарб масалаларни илмий асосланган услубларни ишлаб чиқиш асосий омиллардан ҳисобланади.

Гиёҳвандлик – аср вабоси

ЗАҲРИ ҚОТИЛ БАЛОДИР, БОШҚА ҒАВҒО СОЛАДИР

Аср вабосига айланиб, кундан-кунга кенг жамоатчиликнинг эътиборини тортаётган гиёҳвандлик иллатига қарши бутун дунёда кураш олиб борилмоқда. Чунки бу иллат ўз домига тобора кўпроқ инсонларни тортиб, майиб-мажруҳлар сонининг ортиб боришига сабаб бўлаётир.

Гиёҳвандликка қарши кураш республикамиз Ички ишлар идоралари ходимларининг ҳам энг долзарб, кун тартибидан тушмайдиган вазифалари ҳисобланади. Айниқса, бу борадаги ишлар мамлакатимизнинг жанубида, Тожикистон ва Афғонистон билан чегарадош ҳудудида кенг кўламда олиб борилмоқда. Негаки, гиёҳвандлик моддалари асосан мана шу мамлакатлар орқали бизнинг республикамиз ҳудудига кириб келади.

Мавжуд маълумотларга назар ташлайдиган бўлсак, гиёҳвандлик билан боғлиқ жиноятларни содир этаётганларнинг 35 фоизга ортиғини ўтган йили тўлмаган ёшлар, салкам 15 фоизини эса аёллар ташкил этар экан. Шу ўринда Ўзбекистон Республикаси ИИВ Йўл ҳаракати хавфсизлиги Бош бошқармасига қарашли ходимлари билан боғлиқ жиноятлар ҳақида келаётган маълумотлардан айримларини эътиборингизга ҳавола этмоқчимиз.

Сурхондарё вилоятининг Бойсун туманида жойлашган «Дарбанд» мунтазам йўл патруль хизмати масканида вилоят йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармаси бош инспектори, инспектор-кинолог А. Ражабов текширув учун «ВАЗ-2101» русуми, давлат рақам белгиси 18 В 3939 бўлган автомашинани тўхтатади. Ҳайдовчининг ҳужжатларини кўздан кечириш чоғида автомобиль ичида ўтирган йўловчининг безовталанаётганлиги инспекторда шубҳа уйғотади. Самарқанд вилоятининг Ургут туманида яшовчи, 1970 йилда туғилган йўловчи йигитни «Алфа» лақабли хизмат ити ёрдамида текшириб кўрганида 20 граммга яқин героин гиёҳвандлик моддасини олиб кетаётган экан.

Навоий вилояти Ички ишлар бошқармаси йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармасининг йўл-патруль хизмати катта инспектори, милиция капитани А. Жумаев, инспектор, милиция сержанти М. Камолов билан бирга Конимех тумани ҳудудида иш олиб бораётган вақтларида текшириш учун «ГАЗ-24» русумли, давлат рақам белгиси 20 Д 5093 бўлган автомашинани тўхтатишади. Текширув жараёнида Қизилтепа туманидаги «Деҳқонобод» жамоа хўжалигида яшовчи бу фуқаронинг ёнидан 5 граммдан ортиқ гиёҳвандлик моддаси чиқади. У. Султонов ашёвий далиллар билан бирга Конимех тумани ИИБга топширилди.

Тошкент шаҳрига киравершида «Бектемир» масканида хизмат ўтаётган йўл патруль хизмати гуруҳ командири, милиция катта лейтенанти К. Турғунов, катта инспектор, милиция лейтенанти А. Ортиков ва йўл-патруль хизмати инспектори, милиция сафдори З. Алихонов билан биргаликда масканда ўтаётган транспорт воситалари ва пиёдаларни текширишаётиб, Қирғизистон Республикасининг фуқароси М. Мирхамедовнинг безовталигини сезиб қолишади. Текширув жараёнида М. Мирхамедов ўзи билан бирга 184,4 грамм марихуана гиёҳвандлик моддасини олиб кетаётганлиги маълум бўлди.

Биз гиёҳвандликка қарши курашда экамиз, биринчи навбатда ёшларимиз ўртасида бу салбий иллатнинг хунук оқибатлари тўғрисида тушунтириш ишларини кучайтиришимиз керак. Шу мақсадда ҳозирги кунда ички ишлар идораларининг ходимлари тез-тез мактабларда, ўқув даргоҳларида бўлишиб уларга тушунтириш ишларини олиб бормоқда. Бу учрашувларда ёшларга гиёҳвандликнинг оқибатлари аниқ мисоллар ёрдамида тушунтирилмоқда. Биз шундай ҳаракатларимиз билан гиёҳвандликнинг илдизига болта уришимиз шубҳасиз. Фақат бундай тадбирларни ҳамма бир ёқадан бош чиқариб олиб боришимиз зарур. Ана шунда кўзланган мақсадга етишимиз осон бўлади. Келажак авлодни соғлом ва баркамол бўлиб вояга етишига, юртимиз фаровонлигини оширишга, дастурхонларимиз тўкинлигига, энг муҳими, халқимизнинг тинчлиги ва осойишталигини таъминлашга ўз ҳиссамизни қўшган бўламиз.

Мансуржон РИХСИЕВ, Ўзбекистон Республикаси ИИВ ЙҲХББ катта инспектори, милиция майори.

«ОҒУФУРУШ»ЛАР

Асли қозоғистонлик Эргаш Ахматқулов туппатузук одам эди. Нима бўлди-ю у дастлаб ичкиликбозликка, кейин эса «қурғи»дан тортиб ўрганди. Ишламаса-ю, «қурғи»дан тортиб юраверса. Аммо, бунинг иложини тополмагач, «ҳай» деди-ю, Ўзбекистонга қараб жўнади. Бир амаллаб Бўстонлиқдаги «Ғазалкент» фуқаролар йиғини ҳудудидаги Улугбек кўчаси 16-уйга рўйхатга турди. Кейин одатига кўра дайдиб юраверди. Сўнгги пайтларда у Чирчиқ шаҳрида яшарди.

Эргаш Ахматқулов «қурғи»ни олиб-сотиш йўлига кирди. Бу «бизнес»и хусусидаги гаплар гиёҳвандларга тарқалди.

Кунларнинг бирида у Анатолий Баширов деган қирққа кирса ҳам қуюлмаган «йигит»га дуч келиб қолди. Бундоқ суҳбатлашса, у ҳам осон пул топиш шайдоси экан.

– Анатолий, энг зўр «соққа» ишлайдиган «бизнес» нима эканлигини биласанми, – деб савол берди.

– Биламан, лекин бунинг учун «партнёр» керак-да.

– Демак, хоҳиш бор?

– Шундай!

– Унда сен харидор топасан, мен «дори». Фойдани ўртада «пап» қиламиз.

Шундай қилиб Эргаш билан Анатолий «наркобизнес» билан шуғулланишга астойдил киришиб кетишди. Эргаш қаерлардандир героин топиб келар, граммларга бўлиб қутичаларга жойларди. Анатолий эса харидор қидирарди.

Бора-бора Анатолий ҳам гиёҳвандлар орасида отнинг қашқасидек бўлиб қолди. Энди у юрагини ҳовучлаб харидор изламас, аксинча, харидорларнинг ўзлари уни излаб келишарди. Унга ўзи ишлайдиган Чирчиқ шаҳри «Марказий бозори»даги соат созлаш устахонаси биноси қўл келарди. Харидорлар уни шу жойдан осонгина топиб, «дори»га буюртма беришарди.

«Касали» хуруж қилган гиёҳвандларга Анатолий Башировнинг дастёри Р. Худойқулов «ҳожатбарорлик» қиларди.

– Оғайни, менинг «дардим»ни биласан. Агар вақтида ўша сабил қолгур топилмаса, вужудим қақшайди, бутун танамни тер босиб, оғриққа чидолмайман! Азобдан тўлғонаман, – деб гиёҳванд Шуҳрат Маҳкамов дастёрга ёлворади.

– Ҳўш, нима истайсан?

– Сен бир героинфурушни танир эконсан. Ушандан...

– Майли, у билан сени таништириб қўйганим бўлсин. Юр, мен билан!

Шуҳрат Анатолий билан соатсозлик устахонасида учрашди. Анатолий бир грамм героинни 10000 сўмга топиб берадиган, Шуҳрат эса уни шунча пулга сотиб оладиган бўлди. Анатолий ўз навбатида Эргашдан «дори»ни Шуҳратга олиб келиб берди...

Бироқ, у «пап» қилинган «соққа»ни ўзлаштиролмади. ИИБ ходимлари уларни қўлга олишди.

Дарвоқе, Чирчиқ шаҳар Ички ишлар бошқармасининг ҳушёр ходимлари «наркобизнес»чилар қанчалик ҳуфёна ишлашмасин, барибир сирини очдилар.

Эргаш яшаб турган уй тинтув қилинганида сотишга тайёрлаб қўйилган «героин»лар топилиб, далилий ашё сифатида олинди.

«Оғуфуруш»лар қўллари кишанда. Тергов тугаб, иш судда кўрилди. Суд Қозоғистон фуқароси Эргаш Ахматқуловни 12 йилга, Ўзбекистон фуқароси Шуҳрат Маҳкамовни 11 йилга, украиналик Анатолий Башировни ҳам 11 йилга озодликдан маҳрум этди.

Мурод КАЛОНХОНОВ, «Адолат» мухбири.

Спорт

ТАЭКВАНДО

• Санкт-Петербург шаҳрида таэквандо бўйича бўлиб ўтган Европа очиқ чемпионатида ҳамюртларимиз ажойиб ғалабаларни қўлга киритишди.

7 таэквандочи олтин, 5 нафари кумуш, 7 нафари эса бронза медалини қўлга киритди. Республика таэквандо миллий ассоциацияси ижрочи директори Борис Цойнинг айтишича, ўзбекистонлик таэквандочилар умуман бу йилги халқаро турнирлар ва чемпионатларда 30 яқин олтин, 70 дан зиёд кумуш ва бронза медалларни қўлга киритишган.

МАРАФОН

• Жиззах вилояти ҳокимининг ташаббуси билан республика енгил атлетикачиларининг чемпионати олдидан марафон бўлиб ўтди.

Байрам тусини олган бу тадбирда 5 минг нафардан зиёд ёшу қари иштирок этди. Улар Жиззах шаҳрининг марказий кўчалари бўйлаб 3 километр масофани босиб ўтишди. Бундай оммавийлик мухлисларга кўтаринки руҳ бағишлади.

ЮНОН-РУМ КУРАШИ

• Қадимий Грециянинг Патра шаҳрида юнон-рум кураши бўйича ўтказилган жаҳон чемпионатида 58 килограмм вазн тоифасида гиламга чиққан ҳамюртимиз Дилшод Орипов рақибини енгиб, олтин медални қўлга киритди.

Шуниси қувонарлики, кейинги йилларда ўзбекистонлик курашчиларнинг ҳеч бири катталар ўртасида бундай юксак зафарга эришмаган эди. Дилшоднинг бу ғалабаси Ўзбекистонда юнон-рум курашини яна бир юқори поғонага кўтарди.

СПОРТ SPORT

• ФИФА ИЖРОИЯ ҚЎМИТАСИ ҳакамларга ўз либосларида реклама учун жой ажратишларига рухсат берди. Албатта, бу ҳолатда бироз чекланишлар ҳам бор. Масалан, чекишни, спиртли ичимликларни тарғиб қилиш, ирқчилик ва аҳлоқсизлик рамзларини чизиш қатъиян ман этилади. Реклама учун либосларнинг фақат енг қисмлари ажратилиб, уларнинг умумий юза ҳажми 200 кв. см.дан ошмайди. Бироқ, ФИФА томонидан киритилган янгиликка асосан ҳакамлар оладиган иш ҳақлари «яхшигина» ошганлиги боис, рекламадан тушган ҳамма пул ҳакамлар маркази эҳтиёжлари учун сарф этилади.

• КИЕВ «Динамо»сининг собиқ ярим ҳимоячиси 55 ёшли мутахассис Владимир Мунтян «Алания» (Владикавказ) жамоасига бош мураббий этиб тайинланди. Собиқ пахтакорчи Александр Яновский эса унга ёрдам беради.

• ЖАҲОН чемпионатлари финал қисмида ўзидан вакил иштирок этиши кафолатини истаётган Океанияликларнинг фикрини ФИФА раҳбарияти қўллаб-қувватламоқда. Океания конфедерацияси президенти Бэзила Скарсселанинг таъкидлашига кўра у ФИФА раҳбарлари билан бўлиб ўтган учрашувда ушбу масалани муҳокама қилган. Яқин келажакда ФИФА томонидан бундан буёнги ЖЧ ғолибининг бўшатилган ўрни айнан океанияликларга насиб этиши мумкин.

• ҚОЗОҒИСТОН футбол иттифоқи «Йилнинг энг яхши 22 нафар футболчиси»ни аниқлади. Булар қаторидан Игор Авдеев («Алания», «Локомотив», НН), Дени Гайсумов («Терек», «ЦСКА, «Сокол»), Сергей Тимофеев («Алания», «Сокол», «Динамо» С, «Локомотив» НН), Юрий Аксенов («Уралан»), Арсен Тлехугов («Спартак» Н) каби беш нафар Россияда тўп сурувчи легионер футболчилар ҳам ўрин олишган.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Т. О. ДАМИНОВ, А. Ғ. ҒУЛОММАҲМУДОВ, А. ЖЎРАБОЕВ, Р. З. АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Р. Р. ҲАЙДАРОВ, К.РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари) Д. К. ҚИРҒИЗБОЕВ (бўлим мудири), Р. АЗИМОВ, Т. И. ЭРГАШЕВ, А. МАМАЖОНОВ, Ў.Ф. ЖЎРАЕВ, Н. НУРМАТОВ, М. КАЛОНХОНОВ.

Мулоқот учун телефонлар: Қабулхона — 133-41-89. Хатлар ва шикоятлар бўлими — 136-55-64.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси-32.

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот қўмитасидан 140 рақам билан рўйхатдан ўтган. Буюртма Г– 3136, ҳажми–2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А–2

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Саҳифаловчи — Бахтиёр ҚЎШОҚОВ

Газета IBM компьютерида терилди.

Босишга топшириш вақти–20.00. Босишга топширилди 21.30.